

Múzeum lesz a Russwurmából

Rom, rom, minden rom körös-körül. A Vár kihalt, mintha átok teljesedett volna be rajta. Beomlott bolthajtásos kapui mögött még egy-egy nemesvonalú összeroskadt bútordarab látszik ki, úgy, amelyben születtek és meghalnak, tróasztal, amin fontos államokmányokat fogalmaztak... Néhány macska járkal csak soványan a romok között.

A Russwurmából azonban mégis könnyű és finom vanília-illat száll ki. Az ajtót meztelen gerendák támasztják. De benn csipkefüggönyösen, eperszín és arany kopott csillogásával kesernyés, nemes csokoládészagával és legendás krémescivel ott a Russwurm épségben. Igenis, ő maga az intézmény, jelképpé vált cukrászda, romantikus szerelmesek találkozóhelye, ahol a mai vermut helyett habos csokoládét ivott férfi és nő egyaránt és milyen másféle ügy lett az ügyes-miből. Diáklányok és fiatal orvosok első csókjának díszlete volt a Russwurm.

Most múzeum lesz. Nem a polgári dekadencia e koráé, hanem az ezt megelőző 48-as kor múzeuma. Ki hitte volna, hogy a Russwurm történelmet is jelent?

A cukrászipar Európában egyedülálló múzeuma lesz, amint ezt a lelkes, fiatal Hazai József műtörténész magyarázza, aki ennek a szelid múzeumnak berendezését ügylátszik életművének tekinti. Az 1700-as évekből való zöld, ólommázás edényekkel, kézműipari remekbe készült vörösréz köpülőivel a cukrászok cukrászának „Dobosnak” levelével a falon, annak az embernek kezeírásával, aki Molnár Ferenc Liliomán kívül a legnagyobb magyar nemzetközi kasszasikert érte el találmányával: a dobostortával. De nemcsak viaszrózsák vannak itt a falon üveg alatt és a Russwurm első tulajdonosának „Asszonyi titkok” című könyvcímlapjával, az első 1785-ben készült magyar csokoládé emlékét őrző rózsafa fiókos szekrényvel... Mindez még csak zenélőóra hangú, bécsies, könnyű biedermeier volna.

De itt nálunk még a cukrászdának is dupla értelme van. Ez a Russwurm bácsi merész 48-as volt. Nála találkozott titokban Linzer ezredes 1848 elején Petőfi-vel s ennek a megbeszélésnek emlékét őrzi a Linzer-torta, melynek jellegétől némi katonás szárazság elvitathatatlan. És itt a mellékhe-lyiségben öltözött át Beck bárónő, Kossuth kémje különböző jelmezekbe, főleg és leggyakrabban parasztasszonyéba vagy fiatal fűnadrágjába, mikor a 48-as lázadók fogságban ültek, a Werbőczy-utcai börtönben és az akkori tulajdonos személyesen sütötte azokat az üre-ges süteményeket, melyeknek bel-sejébe leveleket lehetett rejteni.

A cukrászda azért megmarad. Kevesen járnak ugyan ide. Azok, akik Pesten laknak, nem igen talál-lnak akkora szerelmet, amiért érde-mes volna ilyen hosszasan és kényelmellen módon felmászni a hegyre, azok pedig, akiket emlékek fűznek ehhez a környékhez, könnyes szemmel menekülnek innen.

De egy szerelmespár mégis csak akad ezen a délelőttön is. Össze-bújva beszélgetnek, elmélyülten va-lami idegen nyelven. Sajnos, azon-ban rögtön kiderül, hogy arról be-szélnek, van itt valami értékes el-adó kínai porcellánja valakinek. De kicsit sokat kér érte. És ver-muthot isznak.

Ez már nem az igazi. Ideje, hogy a Russwurmából múzeum legyen.

F. A.